

RISIKOREDEGØRELSE

1. Halvår **2017**

INDHOLD

1 Indledning	3
2 Anvendelsesområde	3
3 Kapitalgrundlag	3
4 Kapitalkrav	4
5 - 21 Offentliggøres kun pr. årsultimo	10
22 Afslutning	10

1 INDLEDNING

Som supplement til kapitaldækningsreglernes to første søjler - opgørelse af hhv. kapitalprocent og solvensbehov - fastlægges der i søjle III - krav til Sparekassens offentliggørelse af mere detaljeret information om Sparekassens risici, kapitalstruktur, kapitaldækning, risikostyring m.v.

Offentliggørelseskravet imødekommes via Sparekassens årlige risikoredegørelse og i denne rapport. Punkterne i denne rapport tilsvare punkterne 3 og 4 i Sparekassens årlige risikoredegørelse. Disse oplysninger vil blive offentliggjort halvårligt, mens punkterne 5-21 vil blive oplyst årligt i en samlet risikorapport i følge med Årsrapporten 2017. Begge rapporter vil blive tilgængelige på Middelfart Sparekasses hjemmeside; www.midspar.dk.

I nærværende reducerede risikorapport benævnes punkterne 3-4 for at lette sammenligningen med den samlede risikorapport ved årsafslutningen. Det er endvidere Sparekassens vurdering, at en årlig offentliggørelse af den samlede rapport er tilstrækkelig. Dog vurderes behovet for offentliggørelsen løbende tilsvarende behovet for ændringer i det individuelle solvensbehov. Endeligt vurderes det at de offentliggjorte oplysninger samt oplysningsfrekvensen er hensigtsmæssig, set i forhold til risikoeksponeringen.

2 ANVENDELSESOMRÅDE

Formålet med denne rapport er at give indblik i Middelfart Sparekasses risiko- og kapitalstyring.

Oplysningerne i søjle III-rapporteringen er givet på soloniveau.

Middelfart Sparekasse er omfattet af reguleringen for finansielle virksomheder, herunder blandt andet regler om kapital, likviditet og midlernes placering. Reglerne skal opfyldes på både sparekasseniveau og koncernniveau. Med forbehold for de krav til kapital m.v. i Sparekassen, som følger af den finansielle regulering, forudser Middelfart Sparekasse ikke hindringer for en hurtig overførsel af kapitalgrundlag eller tilbagebetaling af fordringer inden for koncernen.

3 KAPITALGRUNDLAG

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 25 i årsrapporten for 2016.

Middelfart Sparekasse har pr. 30. juni 2017 ingen udstedte kapitalinstrumenter.

Opgørelse af kapitalgrundlag sker med henvisning til Forordning nr. 575/2013.

Egentlig kernekapital og kernekapital i forhold til den krævede kapital for opfyldelse af minimumskrav til egentlig kernekapital (4,5 pct.) og kernekapital (6 pct.) i 8 pct.-kravet:

T. kr.	Faktiske beløb	Krævet beløb for opfyldelse af minimumskrav til egentlig kernekapital (4,5 pct.) og kernekapital (6 pct.) i 8 pct.-kravet	Overskydende beløb
Egentlig kernekapital	998.016	319.204	678.812
Kernekapital	998.016	425.606	572.410

4 KAPITALKRAV

Middelfart Sparekasses metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger Sparekassens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som Sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er Sparekassens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som Sparekassen påtager sig. Sparekassens bestyrelse har kvartalsvis drøftelser om fastsættelsen af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra Sparekassens administrerende direktør. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet), herunder stressniveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom Finanstilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af Sparekassens interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække Sparekassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for Sparekassens interne kapital (solvensbehov), herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregningen af den interne kapital (solvensbehovet).

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i Sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som Sparekassen anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af de risikovægtede poster (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Derudover opstilles i Finanstilsynets vejledning benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal sættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer Sparekassen på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til Sparekassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes Sparekassens egen historik.

Sparekassen følger nedenstående skabelon ved opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet):

	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet	567.475	8,000
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,000
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,000
+ 4) Kreditrisici, heraf	12.288	0,173
4a) Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af basiskapitalen) med finansielle problemer	0	0,000
• 4b) Øvrig kreditrisici	0	0,000
• 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer	12.288	0,173
• 4d) Koncentrationsrisiko på brancher	0	0,000
+ 5) Markedsrisici, heraf	8.375	0,118
• 5a) Renterisici	8.375	0,118
• 5b) Aktierisici	0	0,000
• 5c) Valutarisici	0	0,000
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,000
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	28.374	0,400
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,000
+ 9) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,000
Total = kapitalbehov/solvensbehov	616.512	8,691
• Heraf til kreditrisici (4)	12.288	0,173
• Heraf til markedsrisici (5)	8.375	0,118
• Heraf til operationelle risici (7)	28.374	0,400
• Heraf til øvrige risici (2+3+6+8)	0	0,000
• Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+9)	0	0,000

Den samlede risikoeksponering	616.512	8,691
Kapitalgrundlag/kapitalprocent	1.041.105	14,677
Kapitalbevaringsbuffer	88.668	1,250
Kapitaloverdækning	335.925	4,736

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at Sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af den interne kapital (solvensbehovet) samt de risici som ledelsen finder, at Sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og den administrerende direktør vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Nedenfor følger en beskrivelse af de enkelte tillæg til solvensbehovet.

Kreditrisici: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misholder indgåede betalingsforpligtelser, udover hvad der er dækket i søjle I, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle engagementer og brancher samt øvrige kreditrisici.

For større kunder med finansielle problemer sker der en individuel vurdering af det forsigtigt skønnede tab på den enkelte eksponering. Større eksponeringer defineres som eksponeringer, der udgør mere end 2 % af Sparekassens kapitalgrundlag, mens "kunder med finansielle problemer" omfatter følgende:

- kunder med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV), bonitetskategori 1
- kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden OIV, bonitetskategori 2C.

Det forsigtigt skønnede tab er det "nettotab", som Sparekassen ud fra en forsigtig og fremadrettet vurdering risikerer at tabe, hvis de større kunder med finansielle problemer skal afvikles på grund af misligholdelse. For større kunder med finansielle problemer udgør det opgjorte kapitalbehov 0 kr. pr. 30. juni 2017.

Øvrige kreditrisici dækker over behov for at afsætte kapital til dækning af kreditrisici på den øvrige kreditportefølje (under 2 % af kapitalgrundlaget). Sparekassen vurderer nævnte portefølje ud fra følgende tre parametre:

- Benchmark på branchefordeling
- Brancher fordelt på bonitetskategorier
- Branchers fremtidsudsigter.

Samlet set konkluderer Sparekassen, at der ikke er behov for yderligere tillæg til solvensbehovet vedrørende den øvrige kreditportefølje, idet søjle I kravet vurderes at kunne dække en evt. risiko.

Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer skal dække den risiko, som er forbundet med fordelingen af eksponeringsstørrelser i Sparekassens udlånsportefølje. Ved opgørelsen af tillægget sættes de 20 største eksponeringer i forhold til den samlede eksponeringsmasse og fratrækkes den andel, der allerede er solvensreserveret på. De 20 største eksponeringer udgør 11,0 % af eksponeringsmassen pr. 30. juni 2017, hvilket medfører et tillæg på 12.288 tkr. i solvensbehovet.

Koncentrationsrisiko på brancher skal dække risikoen for, at Sparekassens udlånsportefølje er fordelt på relativt få brancher. Til at måle graden af koncentration på brancher anvendes Herfindahl Hirschman indekset (HHI). Pr. 30. juni 2017 er der intet tillæg som følge af koncentrationsrisiko på brancher.

Samlet set solvensreserverer Sparekassen 12.288 tkr. til kreditrisiko pr. 30. juni 2017.

Markedsrisici: Risiko for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket i søjle I. I Sparekassen tages der udgangspunkt i den maksimale rammeudnyttelse inden for de seneste 12 måneder. Det betyder, at der reserveres 1.162 t.kr. ud over søjle I kravet, hvilket kan henføres til Sparekassens renterisiko udenfor handelsbeholdningen. Hertil kommer, at Sparekassen skal foretage et tillæg til solvensbehovet svarende til, at der sker en ikke-parallel forskydning af rentekurven, betydende at Sparekassen skal reservere til tab, som måtte opstå, såfremt der sker renteændringer i forskellige varighedszoner uafhængigt af hinanden. Til dette reserveres 7.212 t.kr. pr. 30. juni 2017.

Operationelle risici: Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, udover hvad der er dækket i søjle I. Sparekassens kontrolmiljø er tilstrækkeligt til at minimere operationelle risici. Midelfart Sparekasse opererer med forretningsgange på alle væsentlige forretningsområder samt risikopolitikker på alle væsentlige risikoområder. Herudover er der sikret tilstrækkelig funktionsadskillelse mellem udførende og kontrollerende enheder, og hvor dette ikke er tilfældet har ledelsen sikret, at der er istandsat kompenserende foranstaltninger. I forbindelse med finanstillsynets ordinære tilsynsbesøg i Sparekassen ultimo november 2015 vurderede Finanstillsynet et behov for yderligere nedskrivninger

på privatkundeområdet som følge af blandt andet for sen konstatering af OIV og manglende dokumentation for tilstedeværelse af sikkerheder. På baggrund heraf har Sparekassen vurderet, at der er et behov for at solvensreservere 28.374 tkr. svarende til 0,4 % udover søjle I-kravet, indtil Sparekassen kan sandsynliggøre, at privatkundeområdet er på niveau med sammenlignelige institutter med hensyn til bevillingsstandarder mv.

Øvrige forhold: Eventuel kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, eventuel kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen samt eventuel kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer. Sparekassens basisindtjening er pr. 30. juni 2017 og har historisk været på et tilstrækkeligt højt niveau, til at risici i forbindelse med indtjeningen kan absorberes af denne. Udlånsvæksten er budgetteret til 3,2 % i de kommende 12 måneder, hvorfor der ikke reserveres kapital ud over søjle I kravet. Endelig vurderes det ikke nødvendigt at reservere solvenstillæg til likviditets- og fundingområdet, idet diverse stresstests viser at likviditeten er tilstrækkelig under diverse stressede scenarier.

Lovbestemte krav: Dækker over 8 procentkravet i søjle I, samt eventuelle tillæg i relation til de situationer, hvor krav i lov om Finansiell virksomhed giver et direkte tillæg i solvensbehovet. Dette er ikke relevant for Middelfart Sparekasse.

Nedenfor er oplyst minimumskapitalkravet på 8 % for hver eksponeringsklasse i opgørelsen af de risikovægtede poster.

	Minimumskapitalkravet på 8 %, t.kr.
Eksporeringer mod centralregeringer og centralbanker	0
Eksporeringer mod regionale og lokale myndigheder	0
Eksporeringer mod offentlige enheder	0
Eksporeringer mod multilaterale udviklingsbanker	0
Eksporeringer mod internationale organisationer	0
Eksporeringer mod institutter	92.573
Eksporeringer mod selskaber	1.190.977
Detaileksponeringer	2.809.218

Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	479.323
Eksponeringer ved misligholdelse	326.876
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	335.398
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0
Poster, der repræsenterer securitiseringspositioner	0
Eksponeringer mod institutter og selskaber med kortsigtet kreditvurdering	0
Eksponeringer i form af andele eller aktier i CIU'er	0
Aktieeksponeringer	515.790
Andre poster	142.771

5 – 21 OFFENTLIGGØRES KUN PR. ÅRSULTIMO

22 AFSLUTNING

Supplerende oplysninger om Middelfart Sparekasses øvrige finansielle stilling kan findes i halvårsrapporten 2017.

Middelfart, august 2017